

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De natura dæmonum. xlv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

mandata illius custodite, & audite vocem eius, ipsi seruientis, & ipsi adhærebitis, &c. Vbi sanè intelligi voluit, etiam illa quæ à diuinantibus non secundum Deum dicuntur, si acciderint quæ dicuntur, non accipienda, vel etiam si fiant quæ præcipiuntur ab eis, aut colantur quæ coluntur ab eis. Nec præter suam potestatem Deus ostendit esse quod ista contingunt, sed quasi quæreretur cur ea permittat, causam tentationis exposuit. Ad cognoscendam utique eorum dilectionem, vrum eam habeant erga Deum suum. Cognoscendā verò ab ipsis potius, quam ab illo, qui scit omnia, antequam fiant.

De natura dæmonum.

Caput XLV.

SCIENDVM verò est hanc dæmonum esse natu- *Ex dictis*
ram, vt aërei corporis sensu terrenorum corporum eiusdem,
sensum facilè præcedant, celeritate etiam, propter aërei
corporis superiorem mobilitatem, non solum cursus quo-
rumlibet hominum, vel ferarum, verum etiam volatus
avium incomparabiliter vincant. Quibus duabus rebus
quantum ad aëreum corpus attinet prædicti, hoc est, acri-
monia sensus, & celeritate motus, multò ante cogitata
prænunciant, vel nunciant, quæ homines pro sensu ter-
reni tarditate mirentur. Accessit etiam dæmonibus per
tam longum tempus, quo eorum vita protenditur, rerum
longè maior experientia, quam potest hominibus pro-
pter breuitatem vitæ prouenire. Per has efficacias quas
aërei corporis natura sortita est, non solum multa futu-
ra prædicunt dæmones, verum etiam mira multa faciunt.
Quæ quoniam homines dicere ac facere non possunt, e-
os dignos quidam quibus seruiant, & quibus honores di-
uinos deferant, arbitrantur, instigante maximè vitio cu-
ritatis propter amorem fœlicitatis falsæ, atque terre-
næ, & excellentiæ temporalis. Qui autem se ab eis cu-
piditatibus mundant, nec eis se feriendos rapiendosq;
permittunt, sed inquirunt, & amant aliquid quod eodem
modo semper est, cuius participatione beati sint, primùm
cosiderat non ideo sibi præponedos esse dæmones, quod
actiore sensu corporis præualent, aeris scilicet, hoc est,

D. BVRCHARDI EPIS. VVORMAC

subtilioris clementi: quia nec ipsis terrenis corporibus
stias sibi præponendas putant, quæ acrius multa persentur:
veluti sagace in canem, quia latenter feram olfactu acer-
mo sic inuenit, ut ad eam capiendam ducatum quendam ho-
mini præbeat, non utique; prudentiore intellectu animi, sed
acutiore corporis sensu: vel vulturem: quia projecto cad-
uere, ex prouisa longinquitate aduolarat, nec aquilam: qui
sublimiter volans, de tanto interuallo natatem sub floti-
bus pisces dicitur præuidere, & grauiter illis exercitatis
dibus atque in vnguis rapere: nec alia multa animantium
genera, quæ inter herbas saluti sunt noxias pascendo circum-
errant, nec aliquid earum quo lœdantur, attingunt, cum eu-
hom o vix experiendo cauere didicerit, & multa innorat,
quod sint inexperta formidet, Vnde coniicere facile est
quantum possit in aëriis corporibus sensus esse acerius, an
ideo tamē dæmones, qui eo prædicti sunt, bonis hominibus
præponendos prudens quisque censuerit. Hoc & de corpo-
rum celeritate dicimus. Et hac enim præstantia nō solū
à volucribus homines, verum à multis etiam quadrupedi-
bus ita superantur, ut in eorum cōparatione plumbi de-
putandi sint, nec tamen ideo sibi hæc animantium genera
existimant præponenda, quibus capiendis & mansuetati-
bus, atque in suæ voluntatis usum, cōmodumque redigendis
non vi corporis, sed rationis imperitant. Illa vero tertianum
dæmonum potentiam, quod diurna rerum experientia,
quemadmodum prænoscant, atque prænunciant, multa di-
cierunt, ita contemnunt, qui hæc vigilanter curant à ve-
rissimæ lucis veritate discernere, ut nec malos senes plus
expertos, & ob hoc quasi doctiores, ideo probi adolescentes
sibi antecellere existiment, ut nec medicos, nec nautas, nec
agricolas, quos præiae voluntatis, & inquis moribus ride-
rint, ideo potent sibi esse præferendos, quod illi de valenti-
dini bus, illi de tempestatibus, illi de arbustorum fructu muni-
generibus multa ita prænunciant, ut harum rerum iner-
perto diuinare videantur. Quod vero non solam quadam
dæmones futura prædicunt, verum etiam quedam faciunt,
pro ipsa utique sui corporis excellentia, cur non contenti-
tur à prudenteribus, cum plerique iniqui ac perdit homines
ita exerceant corpora sua, tantaque diuersis artibus posint,
ut ea qui hæc nesciunt, nec aliquando viderunt, etiam na-

rata vix credant. Quàm multa funambuli, cæteriq; theatri
artifices: quàm multa opifices, maximeq; mechanici mirá-
da fecerunt? Num ideo meliores sunt bonis, & sancta pie-
tate præditis hominibus? Que ideo coimmemorauimus, vt
qui hec sine peruvacia, & sine vana resistendi animositate
considerat, simul cogitet, si de subiaceti crassiore materia,
vel sui quisque corporis, vel terræ, & aquæ, lapidum, atque
lignoruin, metallorumq; variorum tanta quidem homines
possunt, vt eos illi qui hæc non possunt, plerunque stupen-
do in sui comparatione diuinos vocet, cum quidam illorum
sint artibus potentiores, quidam istorum moribus melio-
res: quâto meliora & maiora pro subtilissimi corporis, hoc
est, aerii facultate, ac facilitate dæmones possint, cum ta-
men sint pruae voluntatis, maximeque superbiæ fastu, &
evidenti malitia spiritus immundi, atque peruersi. Quan-
tum autem valeat aeris elementū, quo eorum corpora pre-
valent ad multa visibilia visibiliter molienda, moueda, mu-
tanda, atque versanda, longū est nunc demonstrare, & pu-
tamus quod vel mediocriter consideranti facile occurrat.

De divinatione dæmonum. Cap. XLVI.

Ex dictis
eiusdem.

Igitur nunc primum sciendum est, quoniām de diuina-
tione dæmonum quæstio est, illos ea plerunque prænū-
niciare, quæ ipsi facturi sunt. Accipiūt enim sæpe pot-
estate, & morbos immittere, & ipsum aerē vitiando mor-
bidum reddere, & peruersis atque amatoribus terrenorum
commodorum malefacta suadere: de quorum moribus cer-
ti sunt, quod sint eis talia suadentibus consensuri. Suadēt
autem miris & inuisibilibus modis per illam subtilitatem
corporum suorum, corpora hominum non sentientium pe-
netrando, & se cogitationibus eorum per quædam imagi-
naria visa iniscendo, siue vigilantium, siue dormientium.
Aliquando autem non quæ ipsi faciunt, sed quæ naturali-
bus signis futura prænoscunt, quæ signa in hominum sen-
sus venire non possunt, ante prædicunt. Neque enim quia
præuidet medicus quod præuidere nescit huius artis igna-
rus, ideo iam diuinus habendus est. Quidi autem mirum, si
quemadmodū ille in corporis humani, vel perturbata, vel
modificata téperie, seu bonas, seu malas futuras præuidet
valetudines, sic dæmon in aeris affectione, atq; ordinatio-

BB 711